

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผ่านระบบบริหารจัดการซื้อจัดจ้าง (PMS)

ของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องด้านพัสดุ กรมชลประทาน

The study of factors that influence to the operational efficiency of
the parcel operator through the Procurement Management System (PMS) in Royal
Irrigation Department

ธนวัฒน์ มีเสน

สาขาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบทความ

Thanawat Meesan

E-mail: 6514060032@rumail.ru.ac.th

Faculty of Business Administration Program in Finance and Banking,

Master of Business Administration, Ramkhamhaeng University

Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผ่านระบบจัดซื้อจัดจ้าง PMS ของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องด้านพัสดุ กรมชลประทาน 2. เพื่อศึกษาปัจจัยภายในองค์กร ปัจจัยด้านเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผ่านระบบจัดซื้อจัดจ้าง (PMS) ของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องด้านพัสดุ กรมชลประทาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องด้านพัสดุ กรมชลประทาน จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติการทดสอบแบบ t-test สถิติความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD และ ใช้สถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ผลวิจัยพบว่า ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องด้านพัสดุ กรมชลประทาน ปัจจัยประชากรศาสตร์ ได้แก่ ด้านอายุ ด้านระดับการศึกษา ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผ่านระบบจัดซื้อจัดจ้าง (PMS) ที่ต่างกัน และความคิดเห็นปัจจัยองค์กรภายในสอดคล้องกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผ่าน

ระบบบริหารการจัดซื้อจัดจ้าง (PMS) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ ค่านิยมร่วม ด้านรูปแบบการบริหาร ด้านโครงสร้างขององค์กร ด้านการจัดการบุคคล ด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยตามลำดับ และความคิดเห็นปัจจัยเทคโนโลยี สอดคล้องกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผ่านระบบบริหารการจัดซื้อจัดจ้าง (PMS) โดยเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านคุณภาพของระบบ ด้านสมรรถนะของระบบ ด้านความปลอดภัยของระบบ และด้านความน่าเชื่อถือของระบบ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยตามลำดับ

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน; ปัจจัยภายในองค์กร; ปัจจัยเทคโนโลยี ; ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้อง ด้านพัสดุ กรมชลประทาน

Abstract

The objectives of this research study are 1)To investigate the demographic factors that influence the performance of procurement management system (PMS) among material-related personnel in the Royal Irrigation Department. 2)To examine the organizational and technological factors that affect the performance of PMS among material-related personnel in the Royal Irrigation Department.

This research involves a study of a sample group consisting of 400 material-related personnel from the Royal Irrigation Department were surveyed to gather data. The questionnaire was used as a data collection tool, and statistical analysis was performed using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, LSD, and multiple regression.

The research found that among the procurement-related personnel at the Royal Irrigation Department, demographic factors such as age and education level influence different opinions on the performance efficiency of the Procurement Management System (PMS). The opinions on internal organizational factors that align with the performance efficiency of the PMS, ranked by average score from highest to lowest, are as follows: strategy, shared values, management style, organizational structure, personnel management, and skills, knowledge, and abilities. These factors are rated at a high level on average. The opinions on technological factors that align with the performance efficiency of the PMS, ranked by average score from highest to lowest, are as follows: system quality, system

performance, system security, and system reliability. These factors are also rated at a high level on average.

Keywords: Performance; Organizational Factors; Technological Factors; Material-Related Personnel
Royal Irrigation Department

บทนำ

ปัจจุบันระบบการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริหารพัสดุของหน่วยงานภาครัฐมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มได้นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยจัดการรวบรวมข้อมูลซื้อขายแลกเปลี่ยนของผู้ซื้อและผู้ขาย สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีมีการพัฒนาการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government Procurement) โดยให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และหน่วยงานของรัฐทุกแห่งลงประกาศจัดซื้อจัดจ้างสำหรับการจัดซื้อจัดจ้างทุกวิธีที่เว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (www.gprocurement.go.th) และเว็บไซต์หน่วยงานเนื่องด้วยกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างในหน่วยงานภาครัฐ มีกระบวนการที่ซับซ้อนทำให้เกิดความล่าช้าในการบริหารงานโครงการ เกิดข้อผิดพลาดในประเด็นสำคัญ และส่วนหนึ่งขาดการสอบทาน กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญชาแต่ละระดับยังไม่เพียงพอ กองพัสดุ กรมชลประทาน ได้พัฒนาระบบบริหารจัดการจัดซื้อจัดจ้าง (PMS) เป็นลักษณะการพัฒนาเว็บไซต์และฐานข้อมูล เพื่อบันทึกข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง ลดกระบวนการทำงาน และดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างได้ทันเวลา แต่ยังพบข้อผิดพลาดจากการปฏิบัติงานผ่านระบบบริหารจัดการจัดซื้อจัดจ้าง (PMS) ซึ่งเป็นสาระสำคัญของการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง และเกิดความล่าช้าในการจัดซื้อจัดจ้าง

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานผ่านระบบจัดซื้อจัดจ้าง (PMS) เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผ่านระบบบริหารจัดการจัดซื้อจัดจ้าง (PMS) รวมถึงวางแผนการจัดโครงการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานให้ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุของหน่วยงานรวมถึงเป็นข้ออ้างอิงในการเสนอแนะแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารจัดการจัดซื้อจัดจ้าง (PMS) ต่อกรมชลประทานต่อไป

วัตถุประสงค์งานวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผ่านระบบจัดซื้อจัดจ้าง PMS ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับด้านพัสดุ กรมชลประทาน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยภายในองค์กร ปัจจัยด้านเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผ่านระบบจัดซื้อจัดจ้าง PMS ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับด้านพัสดุ กรมชลประทาน

ขอบเขตงานวิจัย

1. ขอบเขตประชากร คือ ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องกับการใช้ระบบบริหารการจัดซื้อจัดจ้าง (PMS) ของส่วนราชการกรมชลประทาน จำนวน 2,575 คน (จำนวนผู้เป็นสมาชิกกลุ่ม Line application ชื่อ ระบบ PMS (ชล.) วันที่ 15 พฤษภาคม 2567) โดยการวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษากลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ระบบบริหารการจัดซื้อจัดจ้าง PMS ของส่วนราชการกรมชลประทาน จำนวน 401 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

- ปัจจัยภายในองค์กร ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ ด้านโครงสร้างขององค์กร ด้านระบบขององค์กร ด้านรูปแบบการบริหาร ด้านการจัดการบุคคล ด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ ด้านค่านิยมร่วม
- ปัจจัยเทคโนโลยี ได้แก่ คุณภาพของระบบ สมรรถนะของระบบ ความน่าเชื่อถือ ความปลอดภัยของระบบ

2.2 ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผ่านระบบจัดซื้อจัดจ้าง PMS

สมมติฐานของงานวิจัย

1. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพงานที่ทำกับกรมชลประทาน ที่ต่างกันส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานผ่านระบบบริหารการจัดซื้อจัดจ้าง PMS แตกต่างกัน
2. ปัจจัยภายในองค์กร ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานผ่านระบบบริหารการจัดซื้อจัดจ้าง PMS
3. ปัจจัยเทคโนโลยี ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานผ่านระบบบริหารการจัดซื้อจัดจ้าง PMS

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการดำเนินงานผ่านระบบบริหารจัดการจัดซื้อจัดจ้าง PMS
2. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงการระบบบริหารจัดการจัดซื้อจัดจ้าง PMS

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการทำงาน

ความหมายของประสิทธิภาพการทำงาน

ในการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการทำงาน ได้มีนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านให้ความหมายคำว่า "ประสิทธิภาพ" ไว้ ดังนี้ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546, หน้า 667) ได้ให้ความหมายของคำว่า "ประสิทธิภาพ" หมายถึง ความสามารถที่ทำให้เกิดผลในการงาน

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) (2548 : 56) กล่าวถึงประสิทธิภาพการทำงานทั่วไปว่า หมายถึงการทำงานที่ประหยัด ได้ผลงานที่รวดเร็ว มีคุณภาพ คุ่มค่ากับการที่ใช้ทรัพยากรในด้านการเงิน คน อุปกรณ์และเวลา ดังนั้นประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งที่สามารถทำให้เกิดขึ้นได้ และสามารถวัดได้โดยในทางปฏิบัติจะวัดประสิทธิภาพจากปัจจัยนำเข้า กระบวนการ หรือผลผลิตที่ออกมา โดยวัดอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างประกอบกัน ดังนั้น ประสิทธิภาพ จึงสามารถมองได้ในแง่มุมต่าง ๆ ดังนี้

- ประสิทธิภาพในแง่มุมของค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนการผลิต (Input) เช่นการใช้ทรัพยากรทั้งคน วัสดุ เทคโนโลยีที่มีอยู่อย่างประหยัด คุ่มค่า และเกิดการสูญเสียน้อยที่สุด
- ประสิทธิภาพในแง่มุมของกระบวนการบริหาร (Process) เช่นการทำงานที่ถูกต้อง ได้ มาตรฐาน รวดเร็วและใช้เทคนิคที่สะดวกสบาย กว่าเดิม
- ประสิทธิภาพในแง่มุมของผลลัพธ์ เช่น การทำงานที่มีคุณภาพเกิดประโยชน์ต่อสังคม เกิดผลกำไร ท้นเวลา ผู้ปฏิบัติงานมีจิตสำนึกที่ดี ต่อการทำงาน และบริการเป็นที่พอใจของลูกค้า

Peterson and Plowman (1953) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านทางธุรกิจ หมายถึง การลดต้นทุนการผลิต หรือคุณภาพของการมีประสิทธิผล ความสามารถในการผลิต และในการดำเนินงานทางด้านธุรกิจที่ จะถือว่ามีประสิทธิภาพสูงสุด ก็เมื่อสามารถผลิตสินค้าหรือ

บริการในปริมาณและคุณภาพที่ต้องการต้นทุนน้อยที่สุด เพื่อ คำนึงถึงสถานการณ์ทางการเงินที่มีอยู่ ดังนั้น แนวความคิดของ ประสิทธิภาพในด้านธุรกิจมีองค์ประกอบ 5 ประการ คือ ต้นทุน (Cost) คุณภาพ (Quality) ปริมาณ (Quantity) และวิธีการ (Method) ในการผลิต
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านองค์กร

2.แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยภายในองค์กร

การวิเคราะห์ปัจจัย 7S ตามหลักการของแมคคินซี (McKinsey) (McKinsey's 7S Framework) เป็นแนวทางวิเคราะห์ปัจจัยภายในหน่วยงานซึ่งเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์การบริหารองค์กรที่จะช่วยให้การบริหารองค์กรมีศักยภาพการทำงานสูงมากยิ่งขึ้น McKinsey ได้กล่าวว่า ความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรต่าง ๆ หรือการบริหารงานที่สัมฤทธิ์ผลนั้นขึ้นอยู่กับตัวแปรซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันอย่างน้อยที่สุด 7 ตัว ซึ่งได้แก่ กลยุทธ์และยุทธศาสตร์ (Strategy) โครงสร้าง (Structure) ระบบการปฏิบัติงาน (System) รูปแบบการบริหาร (Style) บุคลากร (Staff) ความสามารถ (Skill) ค่านิยมร่วม (Shared Values) ตัวแปรทั้ง 7 ตัว ของ 7S Framework of McKinsey มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และมีความเชื่อมโยงกันทั้งหมด ดังนั้นความเป็นเลิศขององค์กรจะเกิดขึ้นจากความเกี่ยวพันระหว่างกันของตัวแปรทั้งหมด โดยที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญกับ ตัวแปรทั้งหมด ดังนั้น การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey) ในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้ประยุกต์ใช้ตามโครงสร้างพื้นฐาน 7S ของแมคคินซี (McKinsey)

3.แนวคิดเกี่ยวกับและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องปัจจัยเทคโนโลยี

เทคโนโลยี หมายถึง วิทยาการที่นำเอาความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ อุตสาหกรรม เป็นต้น. (อ. technology). (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546)

สุพัตรา วังเย็น (2563) การยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance) หมายถึง การทำความเข้าใจในเทคโนโลยีและการตัดสินใจที่จะยอมรับเทคโนโลยีแล้วนำเทคโนโลยีมาใช้ในชีวิตประจำวัน คือการรับรู้ถึงประโยชน์ (Perceived Usefulness) ความง่ายในการใช้งาน (Perceived Ease of Use) ความตั้งใจที่จะใช้ (Intention to Use) การรับรู้ถึงความเสี่ยง (Perceived Risk) ทักษะที่มีต่อการใช้ (Attitude toward Using) และการนำมาใช้งานจริง (Actual Use) เป็นต้น

การรับรู้ถึงประโยชน์ (Perceived Usefulness) หมายถึง การรับรู้ถึงประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการใช้งานของผู้ใช้บริการหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งส่งผลต่อประโยชน์ในการใช้งานเพิ่ม ประสิทธิภาพ และสมรรถภาพในการใช้งานในการ

ความง่ายในการใช้งาน (Perceived Ease of Use) หมายถึง การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งานในด้านของความง่ายในการใช้งานหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งจากการที่นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ง่ายไม่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถในการใช้งานมากนัก ไม่ซับซ้อนหรือไม่ต้องการความพยายามในการใช้งานมากจนเกินไป

ความตั้งใจที่จะใช้ (Intention to Use) หมายถึง ความตั้งใจหรือเจตนาที่จะใช้ เทคโนโลยีนั้นๆ ซึ่งสามารถวัดได้จากการที่ผู้ใช้สามารถรับรู้ได้ถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้ เทคโนโลยีและการรับรู้ถึงความเงื่อนไขในการใช้เทคโนโลยีการที่ผู้ใช้งาน เทคโนโลยีโดยไม่ต้องใช้ความ พยายามทำความเข้าใจการใช้งานระบบมากจนเกินไป ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ทัศนคติที่มีต่อการใช้ (Attitude toward Using) หมายถึง ปฏิกริยาทาง ความรู้สึกโดยรวมของแต่ละบุคคลที่มีต่อการใช้งานเทคโนโลยี

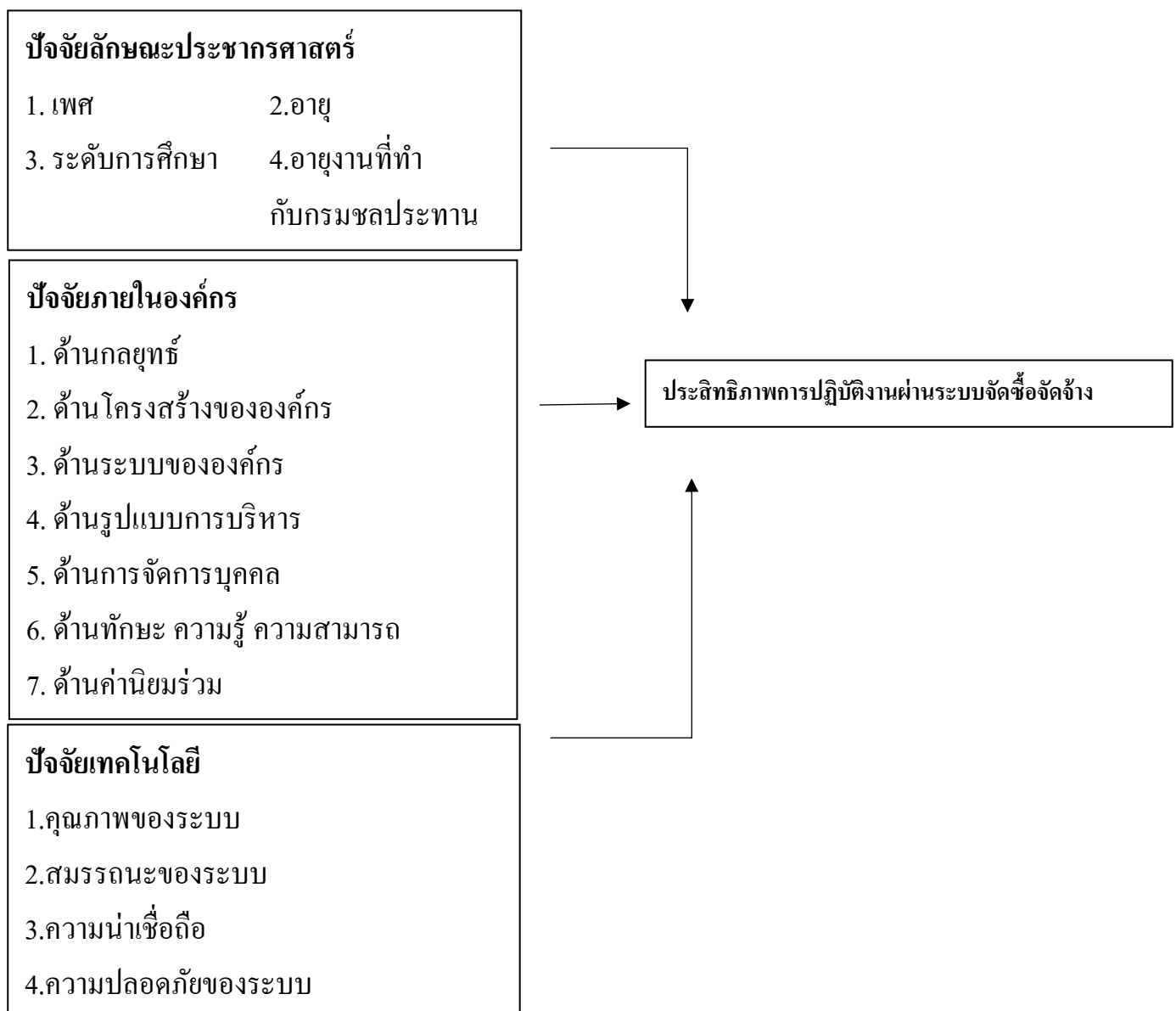
เกณฑ์การวัดประสิทธิภาพของระบบเครือข่าย (โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์, 2549: 405-411) มีการพิจารณาอยู่ 3 ส่วน คือ 1. สมรรถนะ (Performance) 2. ความน่าเชื่อถือ (Reliability) 3. ความปลอดภัยของข้อมูล (Security)

4.แนวคิดเกี่ยวกับระบบจัดซื้อจัดจ้าง (PMS)

ระบบ PMS หมายถึง ระบบบริหารการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารสัญญา กรมชลประทาน (<http://pms.rid.go.th>) ระบบบริหารจัดการซื้อจัดจ้างและการบริหารสัญญา กรมชลประทาน (ระยะที่ 1) เป็นลักษณะการพัฒนาเว็บไซต์และฐานข้อมูล เพื่อบันทึกข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง และติดตามประเมินผลการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารสัญญาของกรมชลประทานทุกแหล่งเงินงบประมาณ ที่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ตั้งแต่นั้นขั้นตอนการเตรียมการจัดซื้อจัดจ้าง (จัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง การจัดทำราคากลาง การจัดทำรายละเอียดขอบเขตของงาน) การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง (ประกาศเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้าง

เผยแพร่ประกาศจัดซื้อจัดจ้าง การรายงานผลการพิจารณาการอนุมัติสั่งซื้อสิ่งจ้าง และการทำสัญญา) การบริหารสัญญา (การรายงานความก้าวหน้า การรายงานตรวจรับพัสดุ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญา การงดหรือลดค่าปรับ การขยายอายุสัญญา การบอกเลิกสัญญา)หลักประกันสัญญา รวมทั้งการเชื่อมโยงข้อมูลด้านการจัดซื้อจัดจ้างของกรมชลประทาน กับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) และระบบงานอื่นภายในกรม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1. ประชากร (Population) ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องด้านพัสดุ กรมชลประทาน ข้อมูล ณ 1 เมษายน 2567 จำนวน 2,576 ราย โดยใช้วิธีเก็บตัวอย่างจากการตอบแบบสอบถาม (Questionnaire) การวิจัยจึงทำแบบสอบถามจากขนาดตัวอย่างเพื่อการวิจัยในครั้งนี้จำนวน 401 ราย ซึ่งเก็บรวบรวมจากผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องด้านพัสดุ กรมชลประทาน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผ่านระบบจัดซื้อจัดจ้าง (PMS) ของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องด้านพัสดุ กรมชลประทาน โดยผู้วิจัยจัดทำขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา และเพื่อให้มีความครอบคลุมในการวิจัย จึงแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องด้านพัสดุ กรมชลประทาน ได้แก่ เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, อายุงานที่ทำกับกรมชลประทาน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยภายในองค์กร ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผ่านระบบบริหารจัดการจัดซื้อจัดจ้าง (PMS) ของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องด้านพัสดุ กรมชลประทาน เป็นรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้เกณฑ์การกำหนดค่าน้ำหนักการประเมิน 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านเทคโนโลยี ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผ่านระบบบริหารจัดการจัดซื้อจัดจ้าง (PMS) ของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องด้านพัสดุ กรมชลประทาน เป็นรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้เกณฑ์การกำหนดค่าน้ำหนักการประเมิน 5 ระดับ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงานผ่านระบบบริหารจัดการจัดซื้อจัดจ้าง (PMS) ของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องด้านพัสดุ กรมชลประทาน

โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเปรียบเทียบข้อมูลปัจจัย ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผ่านระบบบริหารจัดการจัดซื้อจัดจ้าง (PMS) ของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องด้านพัสดุ กรมชลประทาน โดยใช้สถิติ Independent-Samples t test ในกรณีเปรียบเทียบ 2 กลุ่ม และกรณีเปรียบเทียบตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ใช้สถิติวิเคราะห์ทางเดียว (One-way ANOVA) และถ้าพบความแตกต่าง

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะนำมาเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยวิธีของ LSD (least significant difference) และ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผ่านระบบบริหารการจัดซื้อจัดจ้าง (PMS) โดยสถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis: MRA)

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลข้อมูลประชากรศาสตร์ ผลการศึกษาข้อมูลทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุงานที่ทำกับกรมชลประทาน สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 28.2 และเพศหญิงร้อยละ 71.8 อายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 31-40 ระดับการศึกษาปริญญาตรี อายุงานที่ทำกับกรมชลประทาน มากกว่า 10 ปี

ปัจจัยภายในองค์กรโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ค่านิยมร่วม ด้านรูปแบบการบริหาร ส่วนด้านโครงสร้างขององค์กร ด้านการจัดการบุคคล ด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยตามลำดับ

ปัจจัยเทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านคุณภาพของระบบ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านสมรรถนะของระบบ ด้านความปลอดภัยของระบบ และด้านความน่าเชื่อถือของระบบ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผ่านระบบบริหารการจัดซื้อจัดจ้าง (PMS) ของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับด้านพัสดุ กรมชลประทาน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอายุการทำงานที่ทำกับกรมชลประทาน แตกต่างกันสรุปได้ดังนี้

- ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับด้านพัสดุ กรมชลประทาน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผ่านระบบบริหารการจัดซื้อจัดจ้าง (PMS) ด้านความถูกต้อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความรวดเร็ว ความคุ้มค่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับด้านพัสดุ กรมชลประทาน ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผ่านระบบบริหารการจัดซื้อจัดจ้าง (PMS) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับด้านพัสดุ กรมชลประทาน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผ่านระบบบริหารจัดการจัดซื้อจัดจ้าง (PMS) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับด้านพัสดุ กรมชลประทาน ที่มีระยะเวลาที่ทำงานกับกรมชลประทานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผ่านระบบบริหารจัดการจัดซื้อจัดจ้าง (PMS) ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

ผลทดสอบสมมติฐานที่ 1 : ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์การศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านอายุ และด้านระดับการศึกษา ของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับด้านพัสดุ กรมชลประทานที่แตกต่างกันมีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผ่านระบบบริหารจัดการจัดซื้อจัดจ้าง (PMS) ผลการศึกษานี้ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิษฐ์ จตุพรวาที (2557) ที่พบว่าปัจจัย ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครคุมประพฤติจังหวัดนครสวรรค์ และ ชีรภัทร์ มาศขาว (2563) พบว่า ปัจจัยด้านอายุไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการทำงานในระบบ KTB Corporate Online ในขณะที่ส่วนปัจจัยด้านอายุการทำงานที่ทำกับกรมชลประทาน ที่แตกต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผ่านระบบบริหารจัดการจัดซื้อจัดจ้าง (PMS) สอดคล้องกับภัทร์ มาศขาว (2563) พบว่า ประสบการณ์ทำงานด้านการเงินและบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการทำงาน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 : การศึกษาพบว่า ปัจจัยองค์กรภายในสอดคล้องต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผ่านระบบบริหารจัดการจัดซื้อจัดจ้าง (PMS) ของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับด้านพัสดุ กรมชลประทานมี เมื่อพิจารณารายด้านของความเห็นคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับด้านพัสดุ กรมชลประทาน ด้านกลยุทธ์ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ค่านิยมร่วม ด้านรูปแบบการบริหาร ด้านโครงสร้างขององค์กร ด้านการจัดการบุคคล ด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ ด้านระบบขององค์กร ตามลำดับ มีความสอดคล้องกับทฤษฎีประสิทธิภาพขององค์กรเกิดจากปัจจัยต่างๆ 7 ด้าน ตามแนวคิดแมคคินซี (Robert Waterman , Tom Peter and Julien Phillips) อ้างอิง ชีรภัทร์ มาศขาว (2563) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ในยุคประเทศไทย 4.0:

กรณีศึกษา การปฏิบัติงานในระบบ KTB Corporate Online ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานในระบบ KTB Corporate Online ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านองค์กร และปัจจัยด้านบุคคล ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานในระบบ KTB Corporate Online สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการทำงานในระบบ KTB Corporate Online ภรภัก นิลคัมภีร์ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการใช้งานระบบสารสนเทศทางการบัญชี พบว่า ปัจจัยด้านองค์กร คือ โครงสร้างขององค์กร และการสนับสนุนจากผู้บริหารเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการใช้งานระบบสารสนเทศทางการบัญชีด้วยกันและยังสอดคล้องกับ นางสาวพิมลรัตน์ พรหมพะเนา (2563) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานผ่านระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government Procurement : e-GP) ของผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุหน่วยงานภาครัฐในจังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ด้านความรู้ ความเข้าใจด้านกฎหมาย ระเบียบ และวิธีปฏิบัติในระบบ e-gp มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานผ่านระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 : การศึกษาพบว่า ปัจจัยเทคโนโลยีสอดคล้องต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผ่านระบบบริหารจัดการซื้อจัดจ้าง (PMS) ของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องด้านพัสดุ กรมชลประทานมี เมื่อพิจารณารายด้านของความเห็นคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องด้านพัสดุ กรมชลประทานด้านคุณภาพของระบบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านสมรรถนะของระบบด้านความน่าเชื่อถือของระบบ และด้านความปลอดภัยของระบบ ตามลำดับ สอดคล้องกับ อภิญญา ดวงภักดี (2560) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณภาพของระบบ ซิริภัทร์ มาศขาว (2563) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ในยุคประเทศไทย 4.0: กรณีศึกษา การปฏิบัติงานในระบบ KTB Corporate Online ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานในระบบ KTB Corporate Online ปัจจัยด้านเทคโนโลยี(ฤติมา มุ่งหมาย, 2562: 163; อ้างอิงจาก อุเทน เลาน้ำทา, 2561) ที่กล่าวถึงประสิทธิภาพในการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย โดยปัจจัยด้านความปลอดภัยของระบบ และการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้โปรแกรม โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์ (2549) ที่กล่าวถึงการวัดประสิทธิภาพของระบบ เครือข่าย ในด้านสมรรถนะของระบบเครือข่ายที่จะต้องใช้เวลาที่ใช้ในการส่งข้อมูล คือ เวลาที่ข้อมูลข่าวสารเดินทางจากอุปกรณ์หนึ่งไปยังอีกอุปกรณ์หนึ่ง และเวลาการตอบสนอง

คือ ช่วงเวลาระหว่างการร้องขอข้อมูลจนกระทั่งได้รับข้อมูล และจะต้องสามารถรองรับการทำงาน ปริมาณจำนวนผู้ใช้จำนวนมาก และด้านความน่าเชื่อถือ ระบบมีความน่าเชื่อถือสูงจะต้องมีเสถียรภาพ หรือประสพกับสถานะล้มเหลวของระบบน้อยที่สุด มีผลต่อบุคคล มีผลกระทบต่องาน ทำให้ งานมีความรวดเร็วเกิดประสิทธิภาพในการทำงาน และยังสอดคล้องกับ (มุ่งหมาย และ สุวรรณสาร, 2562) ที่พบว่าปัจจัยด้านเทคโนโลยีมีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีผลกระทบต่องานประสิทธิภาพ การทำงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านผลการปฏิบัติงาน ด้านต้นทุนและด้านเวลา

ข้อเสนอแนะในการนำวิจัยไปใช้

1. การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วัดผลได้ และเฉพาะเจาะจงสื่อสารเป้าหมายเหล่านี้ให้ชัดเจนแก่เจ้าหน้าที่ทุกคนและจัดแนวเป้าหมายของแต่ละ บุคคลกับเป้าหมายขององค์กร
2. การสร้างโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสมออกแบบโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจนและมีลำดับชั้น กำหนดบทบาทและความรับผิดชอบของแต่ละตำแหน่งและสร้างช่องทางการสื่อสารที่เปิดกว้างและมี ประสิทธิภาพการจ้างงานและการพัฒนาพนักงาน
- 3.การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่แข็งแกร่ง เพื่อสร้างวัฒนธรรมของความเคารพ ความไว้วางใจ และความร่วมมือส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและการแบ่งปันความรู้ให้การยอมรับและรางวัลสำหรับ ผลงานที่โดดเด่น
- 4.การใช้เทคโนโลยีใช้เทคโนโลยีเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานนำระบบอัตโนมัติมาใช้ เพื่อลดงานที่ซ้ำซ้อนใช้เครื่องมือการสื่อสารและการทำงานร่วมกันเพื่อเพิ่มการทำงานร่วมกัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1.ควรศึกษาข้อมูลจากความคิดเห็นโดยวิธีการสัมภาษณ์เพื่อให้ข้อมูลมีความชัดเจนยิ่งขึ้น
- 2.ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เพื่อให้ งานวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- ธมลวรรณ เจนธนสาร. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ของกรมปศุสัตว์. มหาวิทยาลัยศรีปทุม: หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี.
- ธีรภัทร์, มาศขาว. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ในยุคประเทศไทย 4.0 กรณีศึกษา การปฏิบัติงานในระบบ KTB Corporate Online. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี: หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารศาสตร์.
- พิชญ์อักษร ปรวิเชียรสุดตา. (2563). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการทำงานด้วยระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ในสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ: หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ.
- พิมลรัตน์ พรหมพะเนา. (2563). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานผ่านระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government Procurement : e-GP) ของผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุหน่วยงานภาครัฐในจังหวัดนครราชสีมา.
- ภรภัค นิลคัมภีร์. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการใช้งานระบบสารสนเทศทางการบัญชี กรณีศึกษา : ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม(SMEs) ในภาคตะวันออก . มหาวิทยาลัยศรีปทุม: บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี .
- ร้อยตรีสุรศักดิ์ ยืนยง. (2564). ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานบนระบบสารสนเทศของนายทหารสัญญาบัตรในสังกัดกองทัพบก. มหาวิทยาลัยศรีปทุม: บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี.
- ฤติมา มุ่งหมาย, และ อโนชา สุวรรณสาร. (2562). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้งานซอฟต์แวร์ทางการบัญชีของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี: สาขาการบัญชีคณะบริหารธุรกิจและการจัดการ.

- ฤทัย แสงอภัย. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานฝ่ายจัดซื้อในบริษัทเอกชน ในกรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยรามคำแหง: สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ.*
- ศศิจันทร์ ปัญจทวี, และ กัลยา ใจรักษ. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับการใช้ระบบสารสนเทศ. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่: คณะวิทยาการจัดการ .*
- สุพัตรา วังเย็น . (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยี ที่ใช้สำหรับประมวลผลข้อมูลทางบัญชี กรณีศึกษา เจ้าหน้าที่ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต: สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี.*
- อภิญญา ดวงภักดี. (2560). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี เพื่อการวางแผนทรัพยากร : กรณีศึกษาบริษัทผลิตไม้ยางพาราแปรรูปในประเทศไทย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์: หลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต สาขาการบัญชี.*
- อัจฉรา เคนเจริญโสภณ. (2560). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา: หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาบริหารทั่วไป.*
- อุตมา ชลันดา. (2557). *ปัจจัยที่มีผลกระทบประสิทธิภาพระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ กรณีศึกษา บริษัท เอ็นเค จำกัด. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย: มหาลักศตววิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตรวจสอบภายใน.*
- Laonamtha, U. & Pongpanpattana, J. (2014). The Integrated Information Systems Effectiveness in Thai Industrial Firms: An Empirical Research of Its Antecedents and Consequences. *Review of Business Research*, 14(2), 103-116
- Certo, Samuel C. (2000). *Modern Management*. New York : Prentice-Hall.